

A stylized illustration on a blue background featuring several dark blue birds in flight. One bird in the top left has a yellow speech bubble containing the text 'VRTIM JEZIK'. Another bird in the middle right has an orange speech bubble containing 'VRTIM SVET'. There are also yellow and orange circles, crescent moons, and a yellow bowl with two birds inside. The overall style is flat and modern.

**VRTIM  
JEZIK**

• **Vodnik po  
14. Mladinski  
poletni šoli  
slovenščine  
1.-12. 7. 2019**

**VRTIM  
SVET**

Univerza v Ljubljani  
Filozofska fakulteta

**ULI**OO





VRTIM  
JEZIK

- **Vodnik po  
14. Mladinski  
poletni šoli  
slovenščine  
1.-12. 7. 2019**

VRTIM  
SVET




CENTER ZA SLOVENŠČINO  
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

Univerza v Ljubljani  
Filozofska fakulteta





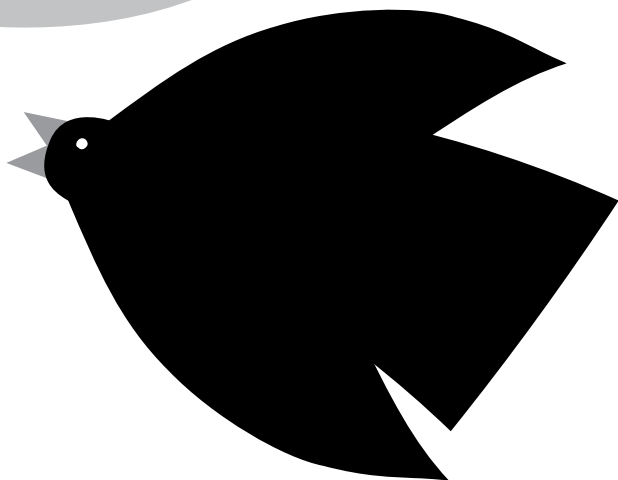
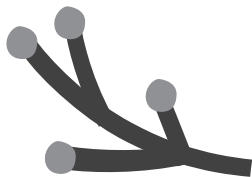


**Drage udeleženke in udeleženci  
Mladinske poletne šole!**

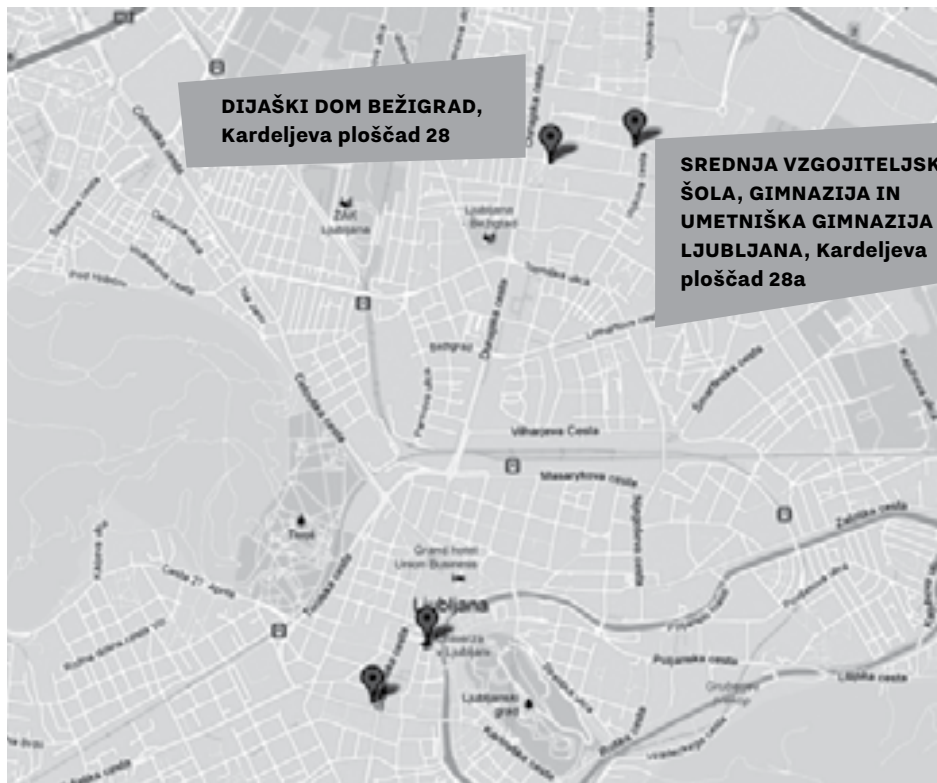
**Letos se bomo v naši Mladinski  
poletni šoli vrteli okrog različnih  
stvari – spoznavali bomo Ljubljano,  
Dolenjsko in Gorenjsko, uživali v  
športu, prisluhnili dobri glasbi, se  
prepustili igri in filmu, predvsem pa  
bo v središču našega vrtenja učenje  
slovenščine in druženje.**

**Uživajte v vrtincu Mladinske  
poletne šole!**

**Sodelavci Mladinske poletne  
šole slovenščine**



# INFORMACIJE



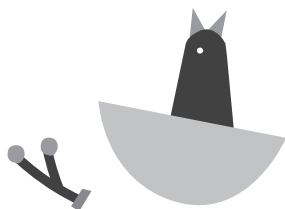
**DIJAŠKI DOM BEŽIGRAD,  
Kardeljeva ploščad 28**

**SREDNJA VZGOJITELJSKA  
ŠOLA, GIMNAZIJA IN  
UMETNIŠKA GIMNAZIJA  
LJUBLJANA, Kardeljeva  
ploščad 28a**

## JEZIKOVNI TEČAJ

V ponedeljek, 1. julija 2019, se bo tečaj začel s slovesnostjo, ki bo ob 8.30 v dvorani Srednje vzgojiteljske šole, gimnazije in umetniške gimnazije Ljubljana, potem se bomo razdelili v skupine in začeli s poukom. Ob 13.00

bo kosilo, popoldne pa ogled Ljubljane. Pouk bo potekal vsak dan od 9.00 do 12.30 na Srednji vzgojiteljski šoli, gimnaziji in umetniški gimnaziji Ljubljana na Kardeljevi ploščadi 28a v Ljubljani, ki je v neposredni bližini Dišaškega doma Bežigrad.



## PREHRANA

V dijaškem domu boste imeli polni penzion (zajtrk, kosilo in večerjo). Prvi obrok bo večerja v nedeljo, 30. junija, zadnji pa kosilo v petek, 12. julija 2019.

V Dijaškem domu Bežigrad se lahko prehranujete tudi udeleženci Mladinske poletne šole, ki stanujete pri sorodnikih. K obroku se morate prijaviti en dan prej ali zjutraj na recepciji dijaškega doma.

7.00–8.30	zajtrk	1 €
12.30–14.00	kosilo	2 €
18.00–19.30	večerja	1,5 €

## NAMESTITEV

Spali boste v dvoposteljnih oziroma troposteljnih sobah. Vsaka soba ima svojo kopalnico, dijaki in dijakinje so ločeni med seboj. V Dijaškem domu velja hišni red, ki se ga morate držati. Hišni red prepoveduje kajenje, posedovanje in pitje alkohola ter zahteva tišino po 22. uri.

## TELEFONI IN INTERNET

Program in organizacija Mladinske poletne šole: +386 (0) 31 321819.

Najprimernejši čas za sprejemanje telefonskih klicev v recepciji doma je med 13. in 14. uro in med 19. in 22. uro.: +386 (0)1 5340 061.

## ODHOD

Svoj odhod načrtujte tako, da boste Dijaški dom zapustili v petek (12. julija) po zaključku tečaja oziroma po zaključni slovesnosti in kosilu, predvidoma ob 14.30.

## SPREMSTVO

Vsak dan od 13.00 do 22.00 bodo za vas skrbeli asistenti Mladinske poletne šole, od 22.00 do jutra pa nočni dežurni. V domu so vam na voljo športni rekviziti, telovadnica in igrišča.

V center Ljubljane boste lahko odhajali samo v spremstvu asistentov, kadar se boste tako dogovorili. Stroške prevoza boste morali kriti sami.

# SPREMLJEVALNI PROGRAM

Popoldne in med vikendom bodo za vas organizirane različne kulturne, športne in zabavne dejavnosti ter izleti. Pri tem vas bodo spremljali asistenti in asistentke Mladinske poletne šole. Upamo, da boste uživali!

## NEDELJA, 30. 6.

**od 15.00**

Prihod udeležencev,  
ki stanujejo v DDB

**19.00**

Sestanek s starši,  
predstavniki skupin  
(DDB)

## PONEDELJEK, 1. 7.

**8.30**

Otvoritev  
(SVŠGL)

**9.30-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**15.00**

Ogled Ljubljane  
**20.00**

Spoznavni večer  
(DDB)

## TOREK, 2. 7.

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.00**

Pohod na Šmarno goro

**20.00**

Ogled slovenskega filma  
(DDB)

## SREDA, 3. 7.

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.30**

Kopanje v Atlantisu

**20.00**

Impro večer (DDB)

## ČETRTEK, 4. 7.

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.00**

Izlet v Županovo  
jamo

## PETEK, 5. 7.

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.00**

Popoldne v Ljubljani

**20.00**

Družabni večer  
(DDB)





**SOBOTA,  
6. 7.**

Izlet na Gorenjsko

**NEDELJA,  
7. 7.**

Izlet na Dolenjsko

**PONEDELJEK,  
8. 7.**

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**15.00**

Ponedeljkove delavnice

**20.00**

Sprehod v mesto

**TOREK,  
9. 7.**

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.30**

Popoldne v BTC-ju

**20.00**

Glasbeni večer s  
skupino Proper



**SREDA,  
10. 7.**

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.30**

Športni turnir  
(SVŠGUGL)

**20.00**

Nastop slovenskih dijakov iz

Argentine

(DDB)

**ČETRTEK,  
11. 7.**

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**14.30**

Obisk živalskega vrta

**20.00**

Zaključni večer

**PETEK,  
12. 7.**

**9.00-12.30**

Jezikovni tečaj  
(SVŠGUGL)

**12.00**

Zaključek MPŠ s starši  
udeležencev: predstavitev  
skupin in podelitev potrdil

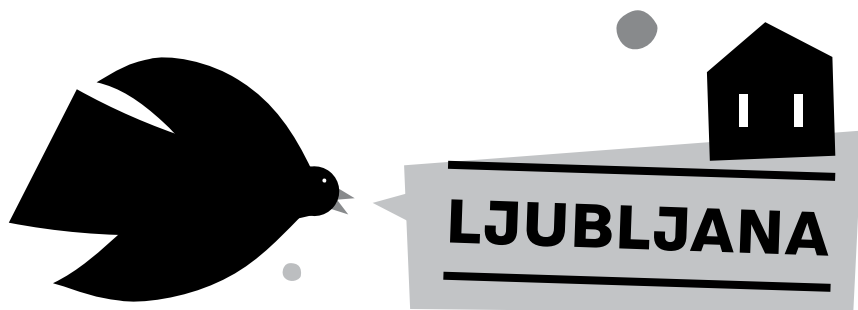
Pridržujemo si pravico do spremembe programa!

SVŠGUGL = srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana

DDB = Dijaški dom Bežigrad

# LAHKIH NOG

# NAOKROG



Ljubljana je glavno mesto Slovenije in njeno geografsko, kulturno, znanstveno, politično in administrativno središče. Mesto leži na križišču pomembnih prometnic v osrednjem delu Slovenije: približno 140 km zahodno od Zagreba, 250 km vzhodno od Benetk, 350 km jugozahodno od Dunaja ter 400 km jugozahodno od Budimpešte. Njeno podobo so zaznamovala različna zgodovinska obdobja, največji pečat pa ji je dal svetovno znani arhitekt Jože Plečnik, ki je urbanistično uredil osrednji del mesta. Simbol Ljubljane je zmaj, ki kraljuje na Zmajskem mostu, najbolj

prepoznavna značilnost mesta pa je Ljubljanski grad, od koder se ponuja najlepši razgled na mesto.

Ljubljana ima okoli 280.000 prebivalcev. Sedmino prebivalcev predstavljajo študentje, kar daje mestu mladosten značaj.

Ljubljana slovi kot zeleno mesto z lepimi parki in botaničnim vrtom, ki deluje že od leta 1810. Osrednji ljubljanski park Tivoli je priljubljena točka za druženje in sprostitve, hkrati pa tudi razstavišče na prostem, kjer so redno na ogled zanimive fotografije velikega formata.

## NAŠ MALI AVTO

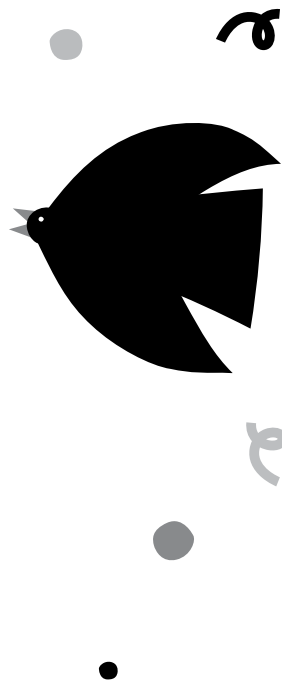
(Ati Soss, Svetlana Makarovič)

Naš mali avto je še premajhen,  
da v njem sedeli lahko bi vsi.  
Pa jaz na strehi, pa ti na strehi,  
pa on na strehi naj sedi.

V Ljubljano, v Ljubljano,  
v Ljubljano gremo mi,  
la, la, la, la la, la,  
la, la, la, la, la, li.

V Ljubljani, v Ljubljani  
so lepe ulice,  
na ulicah pa lepe deklice.

Pa če v Ljubljani so vsi zaspani,  
mi bomo vso noč preplesali,  
bela Ljubljana, nikdar ni zaspana, o ne!



# POPOLDNE V LJUBLJANI

**2** Poveži dele povedi in izvedel/a boš nekaj več o ljubljanskih znamenitostih, ki si jih bomo ogledali.



V družbi <b>PIVOVARNA LAŠKO UNION d. o. o.</b> , ki je vodilno proizvajalec piva v Sloveniji,	je leta 2015 prešlo v 100-odstotno last družbe Heineken iz Nizozemske.
Program piva dopolnjujejo osvežilne brezalkoholne pijače	sta združili svoje moči Pivovarna Laško in Pivovarna Union.
Podjetje, ki je pomemben podpornik kulturnih in družabnih prireditev,	Sola in naravna voda Zala.



<b>Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK)</b>	ki je bil podprt po potresu leta 1895.
Knjižnico je leta 1774 ustanovila Marija Terezija,	je nacionalna knjižnica Republike Slovenije.
Stoji na mestu nekdanjega baročnega Knežjega dvorca iz 17. stoletja,	današnja stavba pa je bila zgrajena leta 1941 in je najpomembnejše delo arhitekta Jožeta Plečnika v Sloveniji.



<b>Rožnik</b> je priljubljena sprehajalna točka Ljubljančanov –	in obiskovalcem je še vedno v stavbi nasproti gostilne na ogled njegova soba.
Na Rožniku je v letih med 1910 in 1917 živel pisatelj Ivan Cankar	ima dva vrhova, Šišenski hrib (429 m) in Cankarjev vrh (394 m).
Za prvi maj pred cerkvijo prižgejo kres,	na kresno noč (23. junija) pa tam podeljujejo literarno nagrado kresnik.



<b>Parlament</b> je zgradba,	in sloni na petih pilastrih iz pohorskega granita.
Kvadratasto zgradbo, ki je bila zgrajena med letoma 1954 in 1959,	je zasnoval arhitekt Vinko Glanz.
Osrednji del zunanosti stavbe je vhodni portal, ki sega do polovice prvega nadstropja	v kateri ima sedež Državni zbor Republike Slovenije.



**Narodna galerija** je osrednja slovenska galerija za starejšo umetnost

obsega skoraj 600 del evropske in slovenske umetnosti.

Stalna zbirka, ki je razdeljena po zgodovinskih obdobjih,

Na njegovem prvotnem mestu, pred Mestno hišo, danes stoji kopija.

V njej si lahko ogledate tudi originalni Vodnjak treh kranjskih rek Francesca Robbe.

in hrani največjo zbirko likovnih del od visokega srednjega veka do 20. stoletja.



**Mestni muzej Ljubljana**, ki hrani večtisočletno kulturno dediščino ljubljanskega prostora,

okoli 40.000 let stara lesena puščica in nedavno odkrita posoda iz prosjonega modrega stekla.

Njegova zbirka obsega več deset tisoč enot, med katerimi najbolj izstopajo najstarejše leseno kolo na svetu,

ki so v mestu bivali in v njem pustili svoj pečat.

Poleg pomembnih zgodovinskih osebnosti so na razstavi predstavljeni tudi običajni ljudje,

domuje v pomembni zgodovinski stavbi, Turjaški palači, ki je bila nekoč sedež deželnih knezov.



**Cankarjev dom** je slovensko kulturno in kongresno središče,

postavljena pa je bila med letoma 1977 in 1982.

Zgradbo je načrtoval arhitekt Edo Ravnikar. Je ena od njegovih najpomembnejših del,

skladatelju Jakobu Gallusu, dramatiku Antonu Tomažu Linhartu, pesniku Srečku Kosovelu, pisatelju Bojanu Štihu in igralki Duši Počkaj.

Ima pet dvoran, ki so poimenovane po vidnih slovenskih ustvarjalcih:

ki je ime dobilo po Ivanu Cankarju, enem največjih slovenskih književnikov.



**Slovenski šolski muzej**, ki deluje od leta 1898,

ponuja izviren vpogled v zgodovino šolstva in pedagogike na Slovenskem.

Muzej se ponaša s knjižnico, ki hrani več kot 55.000 knjig,

Vodi jih strog učitelj ali učiteljica in so izvirno in zabavno doživetje.

Muzej za skupine organizira učne ure, kot so potekale na koncu 19. in začetku 20. stoletja.

med njimi vrsto redkih pedagoških knjig iz 18. in 19. stoletja in celo nekaj prvih tiskov (inkunabul) izpred leta 1500.

# ŽIVALSKI VRT



Živalski vrt leži na južnem pobočju Rožnika in je v okolju naravnega gozda in travnikov del zaščitenega krajinskega parka. Od mestnega središča ga loči 20 minut hoje. V vrtu so zbrane živalske vrste z vseh kontinentov, ponaša pa se predvsem z vrstami, značilnimi za ta del sveta oziroma za področje, kjer se stikajo alpski, panonski in sredozemski svet.

Posebnost ljubljanskega živalskega vrta je, da si obiskovalci, lahko privoščijo zelo neposreden stik z živalmi. Živalski vrt organizira vrsto vodenih ogledov, programov in občasnih prireditev. Tako med drugim vsak dan lahko sodelujete pri hranjenju živali, se ob določenih dnevih udeležite nočnega ogleda živalskega vrta, se srečate s svojo najljubšo živaljo, postanete oskrbnik za en dan in še marsikaj.

Velikost ZOO:

**19,6 ha**

Dolžina oglednih poti:

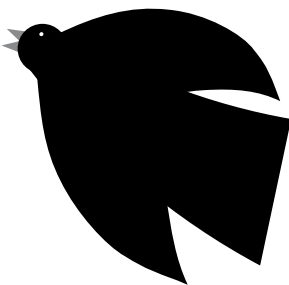
**6,5 km**

Število živalskih vrst:

**119 in 14 pasem**

Število živali:

**okrog 500**





## Katera žival je to? Poveži sliko in besedilo.

Je velik in težek. Živi 15 let. Samec ima velike roge, težke do 45 kg. Je rastlinojed. Je travo in mah. Njegov sovražnik je volk. Največkrat ga najdemo v gozdu.

Živi 80 let. Je sadje, žuželke in semena. Je majhna in zelo dobro leti. Glasno kriči. Rada se druží. Njen sovražnik je človek. Je zaščitena vrsta. Njen dom je tropski gozd.

Je največja zver v Sloveniji in Evropi. Živi 25 let in tehta lahko do 450 kg. Je vsejed. Je rastline, gobe, žuželke, ribe, živino. Rad ima med. Hitro teče in zelo dobro pleza. Je samotar.

Je zelo inteligentna in gibčna žival. Je odličen plavalec. Na morju lahko ostane tudi po dva tedna skupaj. Rad se sonči. Vsak dan poje od 7 do 16 kg hrane. Obožuje hobotnice, lignje, sardine, osliče in losose.

Je najvišja med vsemi živalskimi kopenskimi vrstami, zraste do 6 m in tehta lahko tudi 2000 kg. Živi okoli 25 let. Njena najljubša hrana je akacijevo listje. Njen sovražnik sta človek in lev. Lahko teče 45 km/h (kilometrov na uro). Njen dom je Afrika.

Je velik in zelo močen. Živi okoli 70 let. Je rastlinojed. Je travo, sadje in veje. Če je jezen ali prestrašen, je zelo nevaren. Na dan lahko prehodi tudi do 80 km. Njegov dom je savana.

1



2



3



4



5



6



# IZLET NA GORENJSKO

## MED JULIJCI

Julijske Alpe ali Julijci so najboljše in najvišja gorska skupina v Sloveniji. Ime so dobile po rimskem cesarju Gaju Juliju Cezarju. Njihov najvišji vrh, ki je obenem tudi najvišji vrh Slovenije, je Triglav s 2864 metri. Večina Julijskih Alp je vključena v Triglavski narodni park.

## PLANINA USKOVNICA

### Katere besede se skrivajo pod markacijami?

Uskovnica leži nad Bohinjskim jezerom in je že del Triglavskega narodnega parka. Znan je po prostranih planinskih pašnicah, po katerih so raztreseni stanovi, hlevi in seniki. Uskovnica je bila v času, ko je večina Bohinjcev še živela od kmetstva, ena od najbolj obljudenih alpskih naselij. Danes se na planini še vedno pase živina in izdeluje sir, vedno več stanov pa je preurejenih v počivne hišice. Ker je lahko dostopna, je postala priljubljena izletniška točka, predstavlja pa tudi odlično izhodišče za vzpone na številne vrhove Julijskih Alp. Na planini je koča, ki prijazno sprejme planince in izletnike, in tudi majhna kmetija.



## SLOVARČEK

**hlev** – pokrita hiša za živali

**izhodišče** – začetna točka

**obljuden** – naseljen, obiskan

**izletniška točka** – turistični kraj

**planina** – pašniki v gorah

**prostran** – velik, široko razprostrt

**senik** – stavba za shranjevanje posušene trave – sena

**stan** – pastirska hiša

**vzpon** – hoja navzgor

**živina** – krave, konji



**2** Tudi v gorah velja bonton. Poišči dele stavkov, ki sodijo skupaj, in izvedel/a boš, katerih pravil se morajo držati obiskovalci triglavskega narodnega parka.



Gorsko cvetje je najlepše, kjer raste, ...

Spoštujmo navade in način ...

Na poti sledimo ...

Odpadke odnesimo ...

Bodimo tihi, ...

Izberite pot ...

Ne puščajmo in ne odnašajmo ničesar ...



s seboj.

da ne bomo vznemirjali živali.

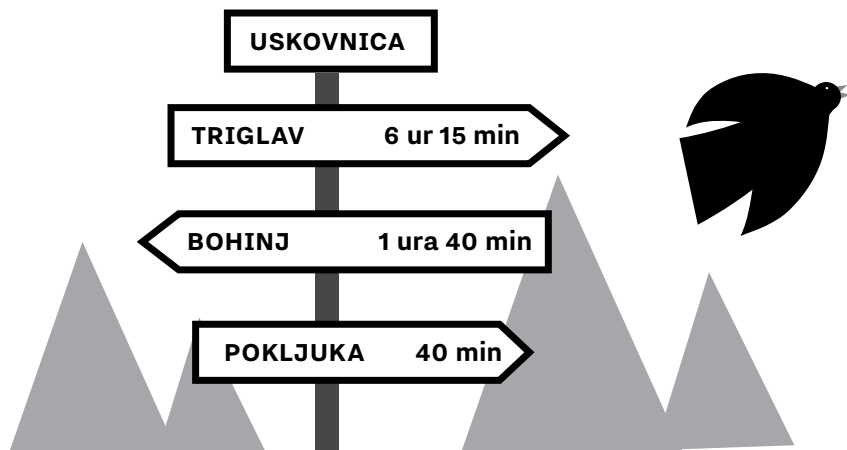
svojim sposobnostim primerno.

razen lepih spominov.

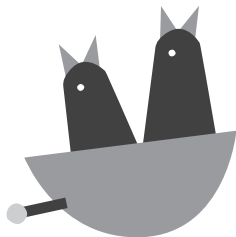
zato naj tam tudi ostane.

življenja domačinov.

markacijam.



# BLED



## BLED V ŠTEVILKAH:

Nadmorska višina: **501 m**

Število prebivalcev: **5.476**

Turistična zmogljivost: **4000 ležišč**

Največja dolžina jezera: **2.120 m**

Največja širina jezera: **1.380 m**

Največja globina jezera: **30,6 m**

Najvišja letna temperatura vode: **26 °C**

Bled je s svojim alpskim jezerom in otokom s cerkvico eden najbolj priljubljenih slovenskih turističnih krajev. Današnje mestno naselje je nastalo iz več manjših vasi, ki so bile razporejene okoli jezera. Še posebej znan je Bled postal v 19. stoletju, ko je švicarski zdravnik Arnold Rikli tam ustanovil zdraviliški center, v katerem je začel uveljavljati svojo metodo zdravljenja: kopanje v hladni vodi, sončenje in sprehajanje. Danes je Bled urejeno letovišče z mnogimi hoteli, zasebnimi prenočišči, avtokampom in pestro domačo in tujo kulinarčno ponudbo. Slovi tudi kot veslaško-regatni center in kot izhodišče za številne izlete in sprehode v čudovito okolico, kot so soteska Vintgar, Pokljuška soteska, Slap pod Iglico in Triglavski narodni park, posebej pa je znan po slastnih kremnih rezinah, ki jim rečemo tudi kremšnite.



**Na fotografijah so najbolj znane blejske znamenitosti.**

**Ktere so to? Napiši. Pomagaj si s črkami v okviru.**



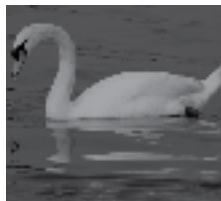
**AKFEIRJ**



**NATPLE**



**ŠMNEITRAK**



**BODAL**



**GDRAN TELOH  
ECILTPO**



**BELJSKI  
DRAG**



**BLIJSKE  
TOKO**



**CERVEK ETSEVGA  
RMANTIA**



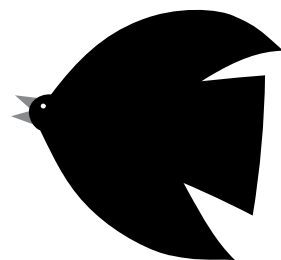
## KO BOŠ PRIŠLA NA BLED

(Jelka Cvetežar)

Ko boš prišla na Bled,  
boš moja punčka spet,  
za naju ves bo svet  
kot češnjev cvet.

Na klopco greš sedet  
in z mano zvezde štet  
in srčece si gret,  
ko boš prišla na Bled.

Tvoj srček zlat  
bo delal tika tak,  
ko nad vodo  
bo padal mrak.



## LEGENDA O KRALJU BLEJSKEGA JEZERA

V Blejskem jezeru živijo številne ribe, med njimi tudi največje sladkovodne ribe v Sloveniji – somi, ki lahko zrastejo tudi do treh metrov in tehtajo preko 250 kilogramov.



**2** Preberi zgodbo o somu Maksu, ki jo je v biltenu Društva za podvodne dejavnosti zapisal Rok Lesjak. Označi ustrezen vrsti red besedila.

Maksa je bilo najlažje, poleg enormne velikosti, prepoznati po raztrganini na zgornji levi ustnici. Mladi somi zelo hitro rastejo. Že v enem letu so veliki 20 centimetrov in tehtajo pol kilograma, v petih letih pa že tri kilograme; spolno dozori v šestem letu starosti. Som Maks, ki je veljal za največjo znano živo slovensko sladkovodno ribo, je bil najbrž eden prvih potomcev somov, ki so jih pred približno 100 leti naselili v Blejsko jezero. Je ena prvih sladkovodnih rib, ki prične z zimskim spanjem in tudi ena zadnjih, ki se "zbudi". Sicer velja za nočno ribo, najraje pa se prehranjuje pozno zvečer ali zgodaj zjutraj. Med drstitvijo somji samec zgradi gnezdo, v katerega samica odloži ikre, ki jih samec čuva do končnega razvoja.

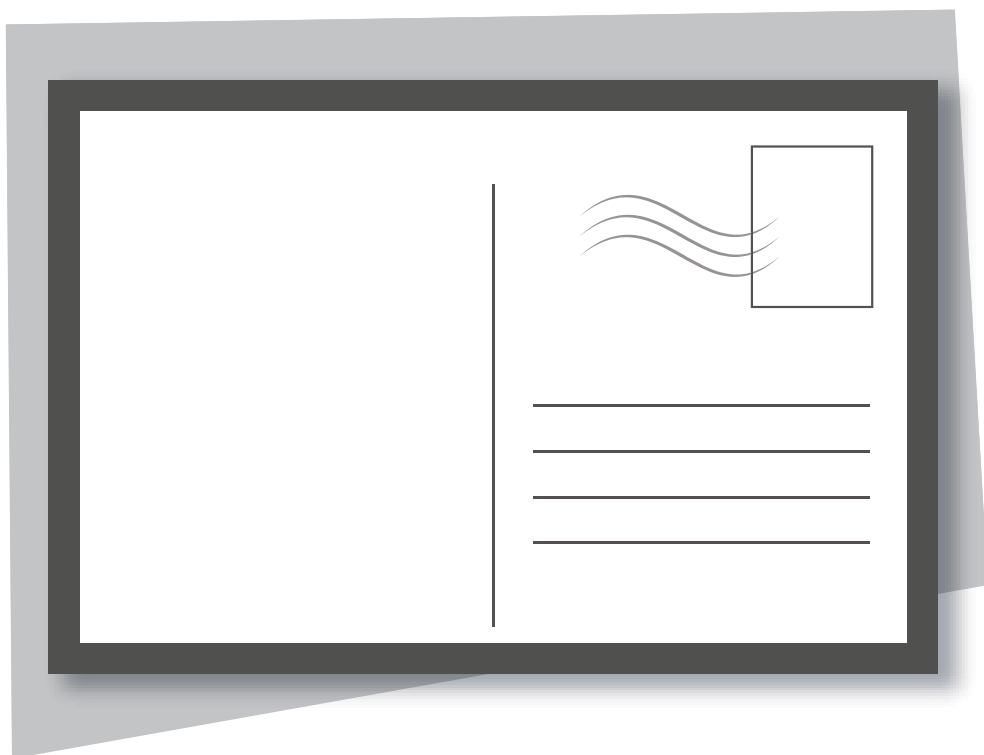
Po treh urah boja je popolnoma izmučen moral priznati poraz. Upal je, da se bo zgodilo to, kar se mu je že enkrat, dolgo časa nazaj. Upal je, da ga bo ribič, ko ga bo potegnil iz vode izmeril, stehal, se z njim fotografiral in izpustil nazaj, da se bo lahko tudi to noč odpravil varovat potomce, ki se bodo vsak čas izlegli. Že mu je pohajala sapa, ko je v svojem mogočnem gobcu skeleče začutil kavelj, potegnili so ga na čoln, kmalu za tem pa je nemočen obvisel na drevesu. Mogočni kralj jezera je bil postavljen na ogled. Na ogled kot trofeja, kot ničvreden kos mesa. Skozi misli so mu še zadnjič švignile zgodbe, ki so si jih po potopih navdušeno izmenjavali potapljači od blizu in daleč. Zgodbe o prijaznem velikanu, varuhu Blejskega jezera, ki so jih verjeli le tisti, ki smo se s kraljem v njegovem jezeru srečali iz oči v oči.

	<p>Kljub temu da je bil skoraj popolnoma slep, je s svojimi tremi pari tipalk in izostrenim vonjem ponavadi brez problema našel hrano. Če že ni bilo drugega, se je vselej našel kak košček potopljenega razmočenega kruha, ki so ga zgrešili pernati sosedi, stanujoči nadstropje višje. A to jutro ni našel ničesar. Naenkrat pa mu je nekaj neizmerno zadišalo. Na dnu jezera je nanj čakala prava poslastica. Zapustil je gnezdo, hitro zaplaval in ne da bi slutil, da gre za past, ugriznil v vabo. Pričel se je boj za življenje. Neutrudno se je boril z ribičem, vlekel čoln zdaj sem, zdaj tja. Vsi triki, kako pretrgati žimo, so zatajili. Električni motor na čolnu je bil premočan, vrvica predebela in vaba pregloboko zataknjena med več vrst zob.</p>
<p><b>1</b></p>	<p>Sonce se je še z zadnjimi močmi prijemale neba, da bi pomagalo skupini potapljačev osvetliti jezero. Pod Hotelom Toplice so že vse popoldne neutrudno iskali starega brkatega prijatelja, saj jim je velikan zadnjih 20 let spreminjal potope v nepozabna doživetja. Žal skoraj 80-letnega, 90-kilogramskega ter 2,5-metrskega kralja jezera niso našli. Z vsako minuto iskanja jih je bolj skrbelo, da je bil na fotografijah, ki so nastale istega jutra, Maks.</p>
	<p>Vseh osemdeset let življenja je Maksu uspevalo ukaniti ribiče, pa čeprav ga je to včasih stalo tudi kakšne grde brazgotine. Prezimoval je v enem od skrivnostnih globokih kraterjev jezera, za katere ve le peščica ljudi, vanje pa so se do sedaj potopili le trije potapljači. Maks že kakšen mesec ni zapuščal svojega poletnega kamnitega brloga. Nemara je med koreninami drevesa, ki so prebila dno poti, pazil na gnezdo, kjer je julija po drstitvi s kako lepo so(a)mičko zaplodil nov zarod. Sprehajalcem se niti sanjalo ni, da meter pod sprehajalno potjo domuje mogočni velikan. Maks je bil zaradi svoje velikosti med slovenskimi potapljači izredno priljubljen. Skoraj vse življenje se je zadrževal na istem mestu pod hotelom Toplice. Po večdnevnem dežuranju otročadi je to jutro moral zapustiti dom. V to ga je prisilil prazen želodec. Glede na to, da je bil vsejed, se je na njegovem jedilniku zvrstilo že marsikaj, od rakov, rib, pa vse do mladih račk. Najbolj pa so mu šli v slast ostanki iz kuhinje hotela Toplice, ki pa jih zadnjih 20 let ni bilo več na meniju.</p>

## **BLEJSKO JEZERO SE SREČUJE TUDI S TEŽAVAMI:**

- v 60-tih letih prejšnjega stoletja je postalo jezero zaradi majhnega pritoka sveže vode in povečanega onesnaževanja zelo umazano, zato so takrat uredili umeten dotok vode iz potoka Radovna.
- veliko ekološko težavo jezera predstavljajo ribiči, ki vanj umetno naseljujejo ribe in jih hranijo z različnimi hranili, kar pripomore k cvetenju jezera.
- s čolni so v jezero zanesli školjko trikotničarko, ki ne sodi med slovenske avtohtone vrste. Trikotničarka se zelo hitro razmnožuje, obrašča obalo in uničuje druge živalske vrste.

 **Napiši razglednico z Bleda.**



# IZLET NA DOLENJSKO



Dolenjska je pokrajina v jugovzhodni Sloveniji, ki geografsko gledano sega od Ljubljanske kotline do meje s Hrvaško (Gorjanci), od sosednje dežele Štajerske pa jo loči reka Sava. Gospodarsko in kulturno središče Dolenjske je Novo mesto, večji kraji pa so še Kočevje, Ribnica, Grosuplje,

Krško, Trebnje, Črnomelj, Semič in Metlika. Dolenjska je pokrajina z največ gradovi v slovenskem prostoru. Najbolj znana sta grad Otočec in grad Mokrice, turistično pa so najbolj obiskane toplice (Šmarješke toplice, Dolenjske toplice in Terme Čatež).

## ŽUPANOVA JAMA

Županova jama je ena od 10.200 jam, ki so jih jamarji odkrili v Sloveniji, in ena od enaindvajsetih, ki so vključene v t. i. turistično transverzalo jam v Sloveniji. Leži na nadmorski višini 468 m ter doseže globino 77 m.





## Preberi in dopolni besedilo.

**hladne razmere      jama      župan      shranjevanje**  
**vhod      dvorana      živalstvo      skrivališče**  
**kapniki      rov**

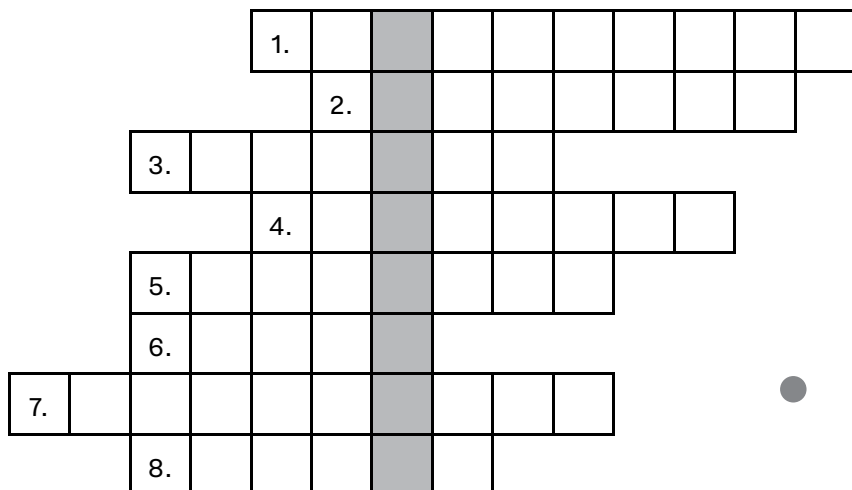
Županova jama leži 8 kilometrov južno od Grosuplja. Leta 1926 jo je odkril takratni šentjurski \_\_\_\_\_ Jože Perme, po katerem je jama dobila ime. Sestavlja jo sedem čudovitih dvoran, ki jih povezuje preko 600 metrov urejene poti. \_\_\_\_\_ v jamo je skozi jamo Ledenico, ki je bila okoliškimi prebivalci znana že več stoletij. Domačini so jo uporabljali za \_\_\_\_\_ ob turških vpadih, kasneje pa tudi za \_\_\_\_\_ ledu in hrane v poletnih mesecih, ko temperatura v spodnjem delu jame doseže le okoli 4 °C. Iz Ledenice nas pot vodi po umetnem rovu v Srebrno dvorano, bogato s kristalnimi \_\_\_\_\_ in sigastimi ponvicami. Naslednja je Županova dvorana, v kateri je viden prvotni vhod skozi strop. Pot vodi naprej skozi Veliko dvorano s številnimi kapniškimi tvorbami v Blatno dvorano, kjer se nahaja najmogočnejši kapnik v jami, ki ima obseg 7 metrov. Strm \_\_\_\_\_ nas pripelje v Matjaževo dvorano z najlepšim kapnikom v jami, imenovanim »Prestol kralja Matjaža«. Sledita še Zadnja dvorana z globokim breznom ter Igorjeva \_\_\_\_\_, ki pa je dostopna samo jamarjem.

\_\_\_\_\_ meri v dolžino 710 metrov, kljub majhnosti pa vsebuje vse značilne jamske pojave: kapnike vseh vrst oblik in barv, prepade, brezna, rove, sigaste ponve s kristalno čisto vodo, pozimi pa tudi ledene kapnike v Ledenici. Zanimivo je tudi \_\_\_\_\_ v jami, ki je prilagojeno na podzemeljsko življenje. Prebivalci podzemeljskega sveta so prilagojeni na temo in \_\_\_\_\_, ki vladajo v jami. Tu živijo jamske kobilice, polži jamničarji, jamski hrošči in več vrst netopirjev.





Reši križanko in izvedel/a boš drugo ime za Županovo jamo.



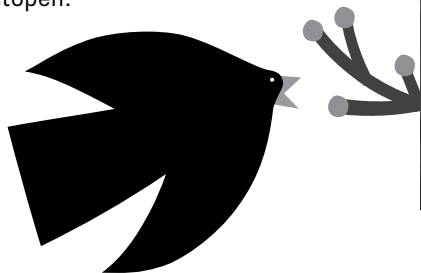
1. kapnik, ki nastane na tleh in raste navzgor
2. kamnina, ki prepušča vodo
3. kapnik, ki nastane, ko se združita stalagmit in stalaktit
4. kapniki v obliki skodelic, ki so zložene ena na drugo
5. velik in širok prostor v podzemni jami
6. območje v Sloveniji, po katerem se imenujejo značilni pojavi v jami
7. kapnik, ki nastane na stropu in raste navzdol
8. človek, ki raziskuje jame



# PLETERJE



Kartuzijo Pleterje, ki se nahaja ob vznožju Gorjancev, je leta 1403 ustanovil Herman Celjski in je danes edini kartuzijanski samostan v Sloveniji. Obdaja ga visoko obzidje, ki ločuje zunanji svet in skrivnostni svet tišine in miru. Kartuzija obsega staro kartuzijo, od katere so se ohranili le stara gotška cerkev, posvečena sv. Trojici, nadstropna zakristija ter ostanki križnega hodnika, in nov samotan, ki pa je za obiskovalce nedostopen.





## Menihi v kartuziji živijo zelo asketsko življenje. Preberi, kako poteka njihov vsak dan. Besedilo dopolni z besedami iz slovarčka.

Kartuzijani so zelo strog \_\_\_\_\_. Menihi preživljajo svoj čas v \_\_\_\_\_ in samoti. Živijo v svojih \_\_\_\_\_ – enonadstropnih hišicah, obdanih z vrtilčkom in povezanih s \_\_\_\_\_, v katerih je delavnica z orodjem, potrebnim za delo, majhna kopalnica in spalnica, kjer preživijo večino časa. V njih \_\_\_\_\_, študirajo, jejo in spijo. Svojo celico zapustijo le ob določenih urah \_\_\_\_\_ ali ob redkih priložnostih razvedrila. Menih dobiva hrano skozi okence poleg vhoda dvakrat na dan razen v zimskem času, ko jo dobi samo enkrat, zvečer pa uživa kruh in pijačo. Mesa razen rib nikoli ne jejo, enkrat tedensko, ob petkih pa \_\_\_\_\_ – dan preživijo le ob kruhu in vodi. Enkrat tedensko imajo menihi daljši sprehod po okolici. To je tudi edini čas, ko zapustijo \_\_\_\_\_.

### SLOVARČEK

**samostan** – stavba, v kateri živijo menihi

**red** – verska skupnost, ki živi po svojih pravilih, navadno v skupini

**celica** – zelo majhna in skromna soba, v kateri ponavadi živijo menihi

**molč** – to, da molčimo, smo tiho

**postiti se** – zelo malo ali nič jesti

**zborna liturgija** – skupna molitev, pri kateri menihi enoglasno pojejo v zboru v latinskem jeziku

**križni hodnik** – hodnik, ki obkroža notranje kvadratno dvorišče samostanov

**moliti** -



## MUZEJ NA PROSTEM

V bližini samostana se nahaja muzej na prostem, v katerem so predstavljeni različni stanovanjski objekti in gospodarska poslopja, ki skušajo prikazati, kako so nekoč živeli kmetje na tem območju. Ogledali si bomo staro leseno kmečko hišo s črno kuhinjo, stranišče »na štrbunk«, sušilnico sadja, svinjak, dvojni kozolec ali toplar in pod –

gospodarsko poslopje, v katerem so včasih mlatili žito in imeli spravljeno seno. Vsi objekti so originalni in so bili v muzej prineseni iz okoliških vasi. Življenje na kmetiji nam pomagajo pričarati tudi živali, ki se sprehajajo okoli poslopij. MPŠ-jevci se bomo pomerili v starih vaških igrah in peki kruha ter iz gline izdelali petelinčka – tipično dolensko piščalko.



**SVINJAK**



**TOPLAR**



**ČRNA KUHINJA**



**POD**



**SUŠILNICA SADJA**



**VODNJAK**

# KOSTANJEVICA NA KRKI

Kostanjevica na Krki je najmanjše in eno najstarejših slovenskih mest, hkrati pa najstarejše na Dolenjskem. Leži na umetnem otoku na reki Krki in je pomembno kulturno središče. Večji pomen je Kostanjevica dobila že v 13. stoletju, ko so tam ustanovili cistercijanski samostan, intenzivnejše kulturno življenje pa se je začelo sredi dvajsetih let minulega stoletja, ko je v tem mestu začel ustvarjati domačin – akademski kipar, slikar, grafik, pesnik in gledališki igravec Jože Gorjup. Začeli so prirejati različne likovne razstave, leta 1961 pa so organizirali prvo formo vivo v Sloveniji. To je kiparsko delovno srečanje oziroma simpozij, ki poteka

tako, da kiparji točno določen čas na prostem izdelujejo svoje skulpture, organizator pa jim priskrbi potreben material (po navadi se vedno uporabljajo avtohtone materiale, v Kostanjevici hrastov les), orodje in nudi tudi prostor za bivanje. Kipi, ki so jih umetniki izdelali, so ostali razstavljeni in v lasti organizatorja in si jih lahko ogledamo še danes. S Kostanjevico so bili poleg že omenjenega Jožeta Gorjupa povezani tudi drugi slovenski slikarji in kiparji, katerih zbirke si lahko ogledamo v obnovljenem cistercijanskem samostanu.



## Še nekaj zanimivosti:

- **Kostanjevica na Krki ni bila vedno »na Krki.« To je postala šele, ko so reko Krko, v meandru katere leži stari del mesteca, s prekopom speljali bolj naravnost. Tako je bilo naselje naenkrat z vseh strani obdano z vodo in je Slovenija dobila svoje Benetke.**
- **Naselje na otoku, dolgem približno 500 in širokem okoli 200 metrov, ni kakšen poseben labirint. Vanj vodita dva lesena, prometu namenjena mostova, tretjega, imenovanega Tercialski most, pa uporabljajo le pešci.**
- **Reka Krka Kostanjevico ob večjem deževju pogosto poplavi.**
- **V bližini kraja se nahaja čudovita kraška jama – Kostanjeviška jama.**
- **Kostanjevica je odlično izhodišče za vodne športe – po reki Krki se lahko odpravite s čolnom, kanujem ali supom ali pa preprosto skočite vanjo in zaplavate.**


# PRIJETNO S KORISTNIM

## BTC



## ENO NAJVEČJIH NAKUPOVALNIH SREDIŠČ V EVROPI

BTC je največje nakupovalno, poslovno, in rekreativno zabavišče v Ljubljani, ki ga vsako leto obišče 20 milijonov obiskovalcev. BTC poleg več kot 450 malih butičnih trgovin in nekaj deset veleblagovnic ponuja tudi več kot 8000 brezplačnih parkirnih mest, avtopralnico, pošto, lekarno, banke, turistične agencije, finančne točke, gostinske lokale in mini pivovarne. V BTC-ju se vedno kaj dogaja: degustacije, nagradne igre, odbojka na mivki, razstave, nastopi znanih glasbenikov ... Nakupovalno središče je z mestnim središčem povezano z mestnim avtobusom in z vlakom z ljubljanske železniške postaje, v samem mestu pa se lahko prevažate z brezplačnim avtobusom.

 Katerega predmeta najverjetneje nismo kupili v isti trgovini? Poišči vsiljivca.



**Nekaj uporabnih fraz pri nakupovanju:**

Oprostite, kje je kabina?

Ali lahko dobim (dodatni) popust?

Ali imate večjo/manjšo številko?

Kje je blagajna?

Koliko stane ta majica?

Kje lahko kupim spominke?

Ali so te kopalke znižane?

Je v Ljubljani še kakšna vaša trgovina?

# MALO KULTURE, PROSIM

## GLASBENI VEČER

### PROPER

Skupina Proper je petčlanska zasedba, prepoznavna po svoji glasbeni širini – njihove skladbe odmevajo na radijskih postajah in na avtorskih nastopih, razveseljujejo pa tudi kot skupina za vsakovrstna, še posebno poročna slavlja. Skupina deluje od leta 2014, javnosti pa so se prvič predstavili konec leta 2016 z izdajo skladbe Ne pozabi, da si lepa. Od takrat so nanizali kar nekaj uspešnic, npr. *Rad bi jo videl*, *Mladost* in *Ukraden cvet*, skladbo, s katero so se uvrstili v finale slovenskega izbora za pesem Evrovizije – EMA 2018.



Trenutni člani so:

**Luka Sešek** – glavni vokal

**Tine Lustek** – kitara, spremljevalni vokal

**Jan Gerl** – klaviature, harmonika, spremljevalni vokal

**Nejc Podobnik** – bas, spremljevalni vokal

**Vid Ušeničnik** – bobni



## NE POZABI, DA SI LEPA (Proper)

Zven besed na listu papirja  
ti ukradel je preveč solza.  
Njegov dotik v prazni sobi odmeva.  
Odšel potihoma je in želiš si, da  
bi ostal, ko nebo se zmračí, zdaj ne bo ga nazaj.

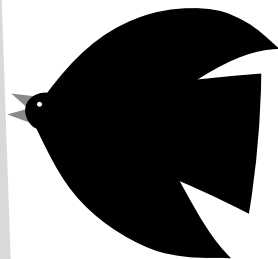
Ne pozabi, da si lepa,  
ko solze brišeš si.  
Žalost noči ostal bo le spomin.  
Spet boš ljubljena, objeta,  
dekle iz tistih dni.  
Pusti jutru, da nariše ti nov dan.

Zdaj luči pred teboj se iskrijo,  
slovesa noč blede in nočeš nazaj.  
A kdaj pa kdaj rane se prebudijo,  
srce omaga pod težo solza.  
In ko strah te teži, ko spomin zaboli,  
naj balada zaigra.

Ne pozabi, da si lepa,  
ko solze brišeš si.  
Žalost noči ostal bo le spomin.  
Spet boš ljubljena, objeta,  
dekle iz tistih dni.  
Pusti jutru, da nariše ti nov dan.

Zdaj te prepoznam, prebujáš se – dekle iz tistih dni.  
Jutro vabi te v neznanu, še zadnjič pojem ti.

Ne pozabi, da si lepa,  
ko solze brišeš si.  
Žalost noči ostal bo le spomin.  
Spet boš ljubljena, objeta,  
dekle iz tistih dni.  
Pusti jutru, da nariše ti nov dan.



# OGLED FILMA KOŠARKAR NAJ BO

Košarkar naj bo je slovenski mladinski film o odraščanju, ljubezni, uspehu in premagovanju samega sebe. Posnet je bil po istoimenski knjižni uspešnici avtorja Primoža Suhadolčana, ki je

za film napisal tudi scenarij. Film si je ogledalo 78.041 gledalcev, kar ga uvršča med najuspešnejše filme v samostojni Sloveniji.



## **OSEBNA IZKAZNICA FILMA:**

**Glavni igralci: Klemen Kostrevc, Matija David Brodnik, Gaja Filač, Marko Miladinović**

**Režiser: Boris Petkovič**

**Scenarist: Primož Suhadolčan**

**Glasba: Nino de Gleria**

**Leto izida: 2017**

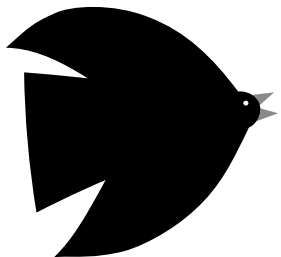
# IMPROVIZACIJSKO GLEDALIŠČE

Improvizacijsko gledališče (znano tudi kot impro) je oblika gledališkega ustvarjanja brez vnaprej napisanega scenarija.

Improvizatorji in improvizatorke si vse skupaj izmislijo sproti (kaj bo kdo rekel, kako se bo gibal ...) Pa ne zato, ker ne bi bili tako pametni, ampak kot pravijo sami, so preveč leni, da bi se besedila učili na pamet. V impro predstavi ima pomembno vlogo publika – ta jim da predloge, ki jih potem nastopajoči upoštevajo v svojih

prizorih. Če nekdo iz občinstva želi videti prizor, ki se odvija npr. v podmornici ali na strehi avtobusa, mu bodo z veseljem ustregli. V impro predstavi je vsak prizor neponovljiv in vedno nekaj novega. Na Mladinski poletni šoli 2019 nas bo obiskal improvizator Žiga Regina. Prepustite se njegovi improvizaciji.





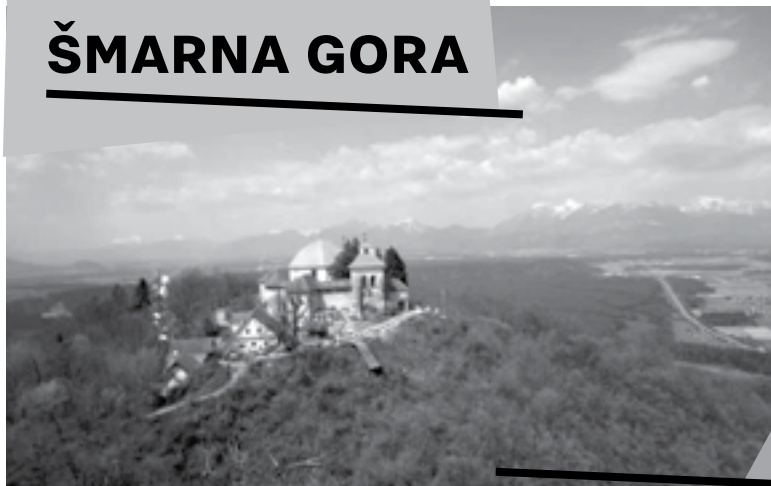
## VEČER S SLOVENSKIMI DIJAKI IZ ARGENTINE



Tudi letos se bodo naše Mladinske poletne šole slovenščine udeležili dijaki iz Argentine, ki prihajajo na obisk v Slovenijo kot skupina RAST XLVIII. Letos zaključujejo zadnji, peti, letnik Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka v Buenos Airesu. Predstavili se bodo s kratkim kulturnim programom. V pesmi, poeziji in plesu želijo pokazati, kako so se v slovenskih šolah spoznali in skupaj odrasli in dekleta in fante.

# ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

## ŠMARNNA GORA



Šmarna gora je ena izmed najbolj priljubljenih ljubljanskih izletniških točk. Je osamelec, ki ga sestavljata dva vrhova, Grmada in Šmarna gora. Nanju vodi kar 50 različnih poti, do vrha pa moramo premagati okoli 350 m višinske razlike. Čas hoje je odvisen od naše telesne pripravljenosti. Povprečen planinec bo za vzpon na Šmarno goro potreboval od 30 do 50 minut, vrhunski tekač ali kolesar pa le slabih 12 minut. Tudi na Mladinski poletni šoli se bomo povzpeli nanjo in uživali v čudovitem razgledu.

S Šmarno goro je povezana legenda, ki izhaja še iz časov turških vpadov. Pravi, da naj bi se Turki odločili, da bodo zavzeli tabor s cerkvijo, ki je na Šmarni gori pred njimi ščitil ljudi in njihovo imetje. Zadal so si, da tabor s cerkvijo osvojijo pred poldnevom, torej preden bo ura odbila 12.00, sicer se bodo enostavno obrnili in vrnili

v Turčijo. To naj bi izvedel nekdo od domačinov in v upanju, da se bodo Turki držali rečenega, so začeli s cerkvenimi zvonovi zvoniti poldne že pol ure prej. Turki so dejansko nehali oblegati Šmarno goro in odšli. V spomin na ta dogodek zvonovi še danes začnejo zvoniti pol ure pred poldne.

2 V hribe se moramo odpraviti primerno opremljeni. Obkroži predmete, ki jih potrebujejo pohodniki ali plezalci. Ali jih znaš poimenovati? Ne vseh? Prosi za pomoč sošolce, lektorje ali asistente.



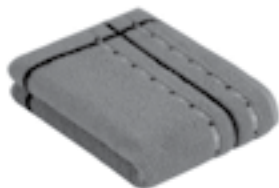
# KOPALIŠČE ATLANTIS

Atlantis se uvršča med glavna športna, razvedrilna in sprostitvena doživetja v Sloveniji. Razdeljen je v tri sklope, namenjene obiskovalcem različnih starosti. Obsega 16 bazenov (6 večjih, 4 otroške in 6 namenskih) s skupaj približno 1800 m<sup>2</sup> vodne površine. Kompleks, katerega pokriti del meri skoraj 15.000 kvadratnih metrov, naenkrat lahko sprejme 1600 obiskovalcev. Z MPŠ bomo obiskali sklop Svet doživetij, ki poleg bazenov ponuja še številne vodne



atrakcije, med njimi hitro reko, dolgo od 150 do 200 metrov, kraške jame, skozi katere je mogoče plavati pod vodo, bazen z valovi in dva velika tobogana.

2 Kako se imenujejo predmeti na slikah? Napiši.



# ŠPORTNE IGRE

Kdo je boljši v odbojki? Kdo v košarki in nogometu? Kdo je nepremagljiv v namiznem tenisu? Vabimo vas, da sestavite ekipe in se spustite v boj za »čast in slavo« in praktične nagrade.



Poznaš izraze v zvezi z omenjenimi športi? Poišči jih v spodnji mreži. Ali najdeš vse? Išči jih v vseh smereh

košarka	nogomet	odbojka	namizni tenis	
vratar	žoga	mreža	prosti met	trojka
niz	servis	zmaga	gol	lopar

Š N A M I Z N I T E N I S B  
A K V O R T E M T S J A N E  
O G P T N Š V J T Z M T C L  
Š M K A R O A S E I F D R R  
K L O K R R R E M N F P G A  
D M Š J H A R R I S N K Z Ž  
F T A O G P E V T F O G E E  
R V R R S O J I S K G A R R  
O N K T K L A S O F O K M M  
Š Š A P C M G V R G M J O O  
D U L Z A I O Š P O E O Š Š  
A Z N G Z J Ž Z Z L T B O O  
N H D T F A P U C C I D K K  
A G A M Z V R A T A R O N N





## **SODELAVCI 14. MLADINSKE POLETNE ŠOLE SLOVENŠČINE**

**dr. Mihaela Knez**, vodja programa  
Slovenščina za otroke in mladostnike,

**Janja Zupančič**, sodelavka programa  
Slovenščina za otroke in mladostnike



## **LEKTORJI**

Tjaša Alič  
Anja Corel  
Jasna Černjak  
Maja Bračička Piščanc  
Maja Đević Prah  
Katarina Gomboc  
Tina Jugović  
Matej Klemen  
Katja Kralj  
Irina Lešnik  
Vesna Nagode  
Lara Pižent  
Tjaša Plut  
Vito Poredoš  
Maja Urbanc

## **ASISTENTI**

Urša Ambrožič  
Anja Cevzar  
Manca Černivec  
Patricija Gabrovšek  
Najc Kastelic  
Maja Kos  
Roman Kralj  
Jera Krečič  
Matic Mur  
Manja Ocepek  
Sarah Rink  
Karmen Strel  
Jana Šter





14. Mladinska poletna šola slovenščine  
Vodnik po programu.

Uredila Mihaela Knez, oblikovala Nina Urh,  
založila Znanstvena založba Filozofska  
fakultete Univerze v Ljubljani,  
izdal Center za slovenščino kot drugi in  
tujji jezik pri Oddelku za slovenistiko,  
za založbo Roman Kuhar, dekan Filozofske  
fakultete, tisk Birografika Bori d. o. o.

Naklada: 250

Publikacija je brezplačna.

Prireditev sofinancirata Ministrstvo za  
izobraževanje, šolstvo in šport in Urad  
Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po  
svetu.

© Univerza v Ljubljani, Filozofska  
fakulteta, 2019. Vse pravice pridržane.  
Ljubljana, junij 2019





[www.centerslo.si](http://www.centerslo.si)



CENTER ZA SLOVENŠČINO  
KOT DRUGI IN TUJI JEZIK

